

[← უკან](#)

[«წინა შემდეგი»](#)

საკასაციო საჩივარი

საქმის ნომერი	ბს-451(კ-19)	კატეგორია	სამშენებლო ურთიერთობიდან წარმოშობილი დავები
თარიღი	30/09/2021	სახეობა	სხვა დავები
შედეგი	დატოვებულია უცვლელად	დავის საგანი	ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

გადაწყვეტილება/განჩინება

საქმე #ბს-451(კ-19) 30 სექტემბერი, 2021 წელი
ქ. თბილისი

ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ
შემდეგი შემადგენლობით:

მაია ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მოსამართლეები: გოჩა აბუსერიძე, ბიძინა სტურუა

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი (მოსარჩელე) – შპს „...ი“

მოწინააღმდეგე მხარეები (მოპასუხეები) – 1. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია; 2. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მუნიციპალური ინსპექცია

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 17 დეკემბრის გადაწყვეტილება

დავის საგანი – ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი :

2018 წლის 12 მარტს შპს „...მა“ სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხეების - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მუნიციპალური ინსპექცია ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიმართ.

მოსარჩელის განმარტებით, 2016 წლის 1 მარტს შპს „...მა“ ...ის მიმდებარე ტერიტორიაზე ...ის ტიპის ნაგებობის მოწყობის მიზნით მიმართა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურს და მოითხოვა სამშენებლო გამოყენების პირობების დადგენა, რაზეც უარი მიიღო, იქიდან გამომდინარე, რომ განთავსებული ობიექტი არ წარმოადგენდა დროებით შენობა-ნაგებობას. შპს „...მა“ კვლავ მიმართა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურს განმარტების მიზნით და განემარტა, რომ არქიტექტურის სამსახური არ წარმოადგენდა ნივთიერების გამომწვევად უზენაესობის მრჩეველთა მისიის მიხედვით.

შპს „...მა“ ასევე მიმართა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს, რომლისგანაც მიიღო უარი ნებართვის გაცემაზე იმ მიზეზით, რომ ობიექტის მშენებლობა არ საჭიროებდა კანონმდებლობით დადგენილი პროცედურების გავლას. ყველა შესაძლო კომპეტენტური ორგანოდან ნებართვის გაცემის საჭიროების არარსებობის შესახებ წერილის მიღების შემდეგ, კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად, შპს „...მა“ დაიწყო სამშენებლო სამუშაოები.

მოსარჩელე განმარტავს, რომ 2017 წლის 28 ნოემბერს ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მითითებით შპს „...ს“ დაევალა ობიექტის მშენებლობის ნებართვის წარდგენა ან მისი დემონტაჟის განხორციელება, რომლის განუხორციელებლობის გამოც ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის სამსახურმა შეაჩერა მშენებლობა. შპს „...მა“ ადმინისტრაციული საჩივრებით მიმართა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას და მოითხოვა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმეზე 2017 წლის 5 დეკემბერს მიღებული #მ-163/17 დადგენილების ბათილად ცნობა, თუმცა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2018 წლის 14 თებერვლის #37 ბრძანებით არ დაკმაყოფილდა შპს „...ის“ ადმინისტრაციული საჩივრები და ძალაში დარჩა ზემოაღნიშნული დადგენილება.

მოსარჩელე მიიჩნევს, რომ გასაჩივრებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები მიღებულია კანონის მოთხოვნათა დარღვევით, რის გამოც ისინი ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი.

ამდენად, მოსარჩელემ სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმეზე ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2017 წლის 5 დეკემბრის #მ-163/17 (მშენებლობის შეჩერების შესახებ) დადგენილებისა და შპს „...ის“ დირექტორის - გ. ბ-ის, მისი წარმომადგენლების: მ. ნ-ისა და ნ. ს-ას ადმინისტრაციული საჩივრების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2018 წლის 14 თებერვლის #37 ბრძანების ბათილად ცნობა მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 30 აპრილის გადაწყვეტილებით შპს „...ის“ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა; ბათილად იქნა ცნობილი შპს „...ის“ დირექტორის - გ. ბ-ის, მისი წარმომადგენლების: მ. ნ-ის და ნ. ს-ას ადმინისტრაციული საჩივრების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2018 წლის 14 თებერვლის #37 ბრძანება; სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2017 წლის 5 დეკემბრის #მ-163/17 დადგენილება სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმეზე (მშენებლობის შეჩერების შესახებ); ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების შესწავლის, გამოკვლევისა და ურთიერთმეჯერების საფუძველზე, გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში, ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა დაევალა.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ქალაქ თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 2014 წლის 12 მარტის #1151001 გადაწყვეტილებით ირკვევა, რომ „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის #57 დადგენილების თანახმად, სამსახურმა შეამოწმა მოსარჩელის მიერ ელექტრონულად ატვირთული დოკუმენტაციის (არსებული სიტუაციის ამსახველი ფოტომასალა, ფოტომონტაჟი, სიტუაციური გეგმა) ქალაქთმშენებლობით დოკუმენტებთან შესაბამისობა და დაადასტურა ქალაქ თბილისში, ...ე I კლასის დროებითი (სადირკვლის არ მქონე) ობიექტის განთავსების შესაძლებლობა. ამავე გადაწყვეტილების თანახმად, განმცხადებელს ეცნობა, რომ სამუშაოების დაწყებამდე აღნიშნული უნდა შეთანხმებულიყო ქალაქ თბილისის მერიის სსიპ საგანგებო და გადაუდებელი სიტუაციების მართვის სააგენტოსთან, ხოლო თუ განსახორციელებელი სამუშაოები ეხებოდა შენობა-ნაგებობის მზიდ კონსტრუქციებს, სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე, მას უნდა მოეპოვებინა შესაბამისი დასკვნა განსახორციელებელი სამუშაოების უსაფრთხოების შესახებ.

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურის 2016 წლის 21 მარტის #2486800 გადაწყვეტილებით 2016 წლის 1 მარტის წერილის პასუხად, რომლითაც შპს „...ი“ ითხოვდა ...ის მიმდებარე ტერიტორიაზე ...ის ტიპის (დროებითი) ...ის მოწყობის მიზნით ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენას, წერილის ავტორს ეცნობა, რომ „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის #57 დადგენილების მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სამშენებლო საქმიანობის ობიექტი არის მიწის ნაკვეთი და მასზე განთავსებული შენობა-ნაგებობები, მათ შორის, დამხმარე და დროებითი შენობა-ნაგებობები. ამავე დადგენილების მე-3 მუხლის 36-ე პუნქტის თანახმად, მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენების პირობები წარმოადგენს პირობებს, რომელთა დაკმაყოფილება აუცილებელია სამშენებლო საქმიანობის განსახორციელებლად კონკრეტულ სამშენებლო მიწის ნაკვეთზე. აღნიშნული პირობების დადგენა ხდება რეგისტრირებულ მიწის ნაკვეთზე, საკადასტრო გეგმის საფუძველზე. გადაწყვეტილებაში აღინიშნა, რომ როგორც წარდგენილი დოკუმენტაციით დგინდებოდა, საპროექტო ობიექტის განთავსება ხორციელდებოდა წყალზე, რაზეც მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენების პირობები არ იკმარებოდა. ამავ დოკუმენტაციით იკმარებოდა, რომ საპროექტო ობიექტი არ

წარმოადგენდა შენობა-ნაგებობას (მათ შორის, არც დროებით შენობა-ნაგებობას), რის გამოც მის განთავსებაზე სამსახური მშენებლობის ნებართვას ვერ გაცემდა და შესაბამისად, აღნიშნულ საკითხზე მსჯელობა სცდებოდა სამსახურის კომპეტენციის ფარგლებს.

სასამართლომ დადგინდა ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ 2017 წლის 28 მარტს შპს „...ის“ დამფუძნებელმა - გ. მ-მა #AR1490542 განცხადებით მიმართა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურს და განუმარტა, რომ გეგმავდა ...ზე ...ოს ფუნქციის მქონე ...ის განთავსებას. განმცხადებელმა ასევე მიუთითა, რომ მას ჰქონდა ნებართვა პარაპეტის გაჭრის თაობაზე. აღნიშნულთან დაკავშირებით, მან ითხოვა განმარტება, შედიოდა თუ არა ხსენებული საკითხი არქიტექტურის სამსახურის კომპეტენციაში და გაცემდა თუ არა არქიტექტურის სამსახური ...ზე ...ის განთავსების ნებართვას.

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურის 2017 წლის 5 აპრილის #318489 წერილით დაინტერესებულ პირს ეცნობა, რომ სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების წინაპირობას წარმოადგენს კანონმდებლობით დადგენილი წესით მოპოვებული მშენებლობის ნებართვა ან სამუშაოების განხორციელების შესაძლებლობის თაობაზე წერილობითი თანხმობა. დაინტერესებულ პირს ასევე ეცნობა, რომ ვინაიდან 2017 წლის 28 მარტის #AR1490542 განცხადებას თან ერთვოდა ...ზე გადაღებული ფოტომასალა, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2014 წლის 30 დეკემბრის #20-105 დადგენილებით დამტკიცებული დედაქალაქის მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმის მიხედვით, ...ი წარმოადგენდა გარემოს დამცავ ზონა 3-ს. შესაბამისად, დაინტერესებულ პირს განემარტა, რომ „ტექნიკური რეგლამენტის - დასახლებათა ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების ძირითადი დებულებების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის #59 დადგენილების თანახმად, გარემოს დამცავ ზონა 3-ში (გზდ-3) სამშენებლო საქმიანობა წყლის დამცავ ტერიტორიაზე ხორციელდებოდა მხოლოდ მისი დაცვის ან/და აღდგენის მიზნით. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სამშენებლო საქმიანობის განხორციელება ...ზე, რომელიც წარმოადგენდა გარემოს დამცავ ზონა 3-ს, შესაძლებელი იყო მხოლოდ მისი დაცვის ან/და აღდგენის მიზნით.

სასამართლომ დადგინდა ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს 2017 წლის 11 მაისის #4137 წერილით შპს „...ის“ დამფუძნებელს - გ. მ-ს მის 2017 წლის 8 მაისის განცხადებასთან დაკავშირებით, რომელიც ეხებოდა ...ზე ...ოს ფუნქციის მქონე ...ის განთავსებას, ეცნობა, რომ ეკოლოგიური ექსპერტიზისადმი დაქვემდებარებული საქმიანობის ჩამონათვალს განსაზღვრავს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტი, რომლის მიხედვით, დაგეგმილი საქმიანობა არ საჭიროებს ეკოლოგიურ ექსპერტიზას და კანონმდებლობით დადგენილი სანებართვო პროცედურების გავლას.

სასამართლომ ასევე დადგინდა მიიჩნია, რომ 2017 წლის 15 აგვისტოს #MIA31701953318 წერილით საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს ქალაქ თბილისის საგანგებო სიტუაციების მართვის მთავარმა სამმართველომ შპს „...ის“ დირექტორს - გ. ბ-ს მიმდინარე წლის 10 აგვისტოს #1921191 წერილის პასუხად აცნობა, რომ შპს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს ქალაქ თბილისის საგანგებო სიტუაციების მართვის მთავარი სამმართველოს მიერ ადგილზე იქნა შესწავლილი ...ის მარცხენა სანაპიროზე, ...ის მიმდებარე ტერიტორიაზე განთავსებულ მოტივტივე ბაქანზე წარმოებული სარეკონსტრუქციო სამუშაოების მიმდინარეობა. აღნიშნულიდან გამომდინარე, დაინტერესებულ პირს ეცნობა, რომ იმ ეტაპზე ბაქანზე წარმოებული სამშენებლო და სარეკონსტრუქციო სამუშაოები არ ქმნიდა შპს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს ქალაქ თბილისის საგანგებო სიტუაციების მართვის მთავარი სამმართველოს ...ის წყალზე სამაშველო ქვეგანყოფილებისათვის საგანგებო სიტუაციებზე ოპერატიულად რეაგირებისათვის შემავრცხებელ გარემოებას.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ საქმეში წარმოდგენილია ინჟინერ-კონსტრუქტორის - გიორგი სხილაძის 2017 წლის კონსტრუქციული დასკვნა, რომლის თანახმად, დასმული შეკითხვების გათვალისწინებით, კონსტრუქცია/გემი/ვიზუალური დათვალიერების და შესრულებული კონსტრუქციების შესწავლის შედეგად იმყოფებოდა დამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაში, არ შეიმჩნევოდა შედუღების ნაკერებში ბზარების არანაირი ნიშნები, რაც დასტური იყო იმისა, რომ კონსტრუქცია არ განიცდიდა არათანაბარ დეფორმაციას. ლითონის კონსტრუქციების მზიდუნარიანობასა და მდგრადობას ეძლეოდა დადებითი შეფასება. ასევე, ეძლეოდა რეკომენდაცია აღნიშნული საპროექტო სამუშაოების შესრულების გაგრძელებას.

სასამართლომ დადგინდა ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ შპს „...ის“ მიმართ 2017 წლის 28 ნოემბერს შედგენილი იქნა #003033 მითითება, რომლითაც დადგენილია, რომ ქალაქ თბილისში, ...ის მიმდებარე ტერიტორიაზე მდებარე ...ში მოწყობილია დროებითი შენობა-ნაგებობა. ამავე მითითებით მხარეს დარღვევის გამოსწორების მიზნით დაევალა წარედგინა მითითების გაცემის მომენტისთვის არსებული სანებართვო დოკუმენტაცია ან განხორციელებინა დროებითი შენობა-ნაგებობის დემონტაჟი უსაფრთხოების წესების დაცვით. დარღვევის გამოსასწორებლად მას განესაზღვრა 10 (ათი) კალენდარული დღე.

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის

რეგისტრაციის და დადასტურების საშუალებით უკონტროლო დაკავსების საშუალებას ...ს რაიონული განყოფილების უფროსის 2017 წლის 5 დეკემბრის მოხსენებითი ბარათის თანახმად, ქალაქ თბილისში, ...ის ტერიტორია, ...ი - შპს „...ის“ მიმართ 2017 წლის 28 ნოემბრის #003033 მითითებით დაიწყო წარმოება უნებართვო დროებითი შენობა-ნაგებობის მოწყობაზე და ვინაიდან სამშენებლო სამუშაოები გრძელდებოდა, მიზანშეწონილი იყო სამშენებლო სამუშაოების შეჩერება.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ 2017 წლის 5 დეკემბერს მიღებულ იქნა „მშენებლობის შეჩერების შესახებ“ #მ-163/17 დადგენილება, რომლის თანახმად, შეჩერებულ იქნა შპს „...ის“ მიერ ქალაქ თბილისში, ...ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ...ზე უნებართვოდ მიმდინარე დროებითი შენობა-ნაგებობის მშენებლობა.

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ 2017 წლის 11 დეკემბერს შპს „...ის“ მიმართ შედგენილ იქნა #003033 შემოწმების აქტი, რომლითაც დადგინდა, რომ შპს „...ის“ მიერ არ იქნა შესრულებული 2017 წლის 28 ნოემბრის #003033 მითითების პირობები.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ 2017 წლის 20 დეკემბერს შპს „...ის“ დირექტორმა - გ. ბ-მა და მისმა წარმომადგენელმა - მ. ნ-მა #20/01173542178-01 ადმინისტრაციული საჩივრით, ხოლო 2017 წლის 29 დეკემბერს შპს „...ის“ წარმომადგენელმა - ნ. ს-ამ #10/01173632298-01 დაზუსტებული ადმინისტრაციული საჩივრით მიმართეს ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას და „მშენებლობის შეჩერების შესახებ“ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2017 წლის 5 დეკემბრის #მ-163/17 დადგენილების ბათილად ცნობა მოითხოვეს.

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2018 წლის 14 თებერვლის #37 ბრძანებით არ დაკმაყოფილდა შპს „...ის“ დირექტორის - გ. ბ-ისა და მისი წარმომადგენლების: მ. ნ-ის და ნ. ს-ის 2017 წლის 20 დეკემბრის #20/01173542178-01 და 2017 წლის 29 დეკემბრის #10/01173632298-01 ადმინისტრაციული საჩივრები და ძალაში დარჩა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2017 წლის 5 დეკემბრის #მ-163/17 დადგენილება.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ 2018 წლის 8 თებერვალს მიღებულ იქნა #003033 დადგენილება „სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმეზე“, რომლის თანახმადაც, შპს „...ი“ დაჯარიმდა 10 000 (ათი ათასი) ლარით ქალაქ თბილისში, ...ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ...ზე შესაბამისი სანებართვო დოკუმენტაციის გარეშე დროებითი შენობა-ნაგებობის მოწყობისათვის. ამავე დადგენილებით, შპს „...ს“ დაევა ქალაქ თბილისში, ...ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ...ზე უნებართვოდ მოწყობილი დროებითი შენობა-ნაგებობის დემოტაჟი.

2018 წლის 6 მარტს, შპს „...მა“ (წარმომადგენელი - ნ. ს-ა) ადმინისტრაციული საჩივრით მიმართა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას და ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2018 წლის 8 თებერვლის #003033 დადგენილების ბათილად ცნობა მოითხოვა.

სასამართლომ მიუთითა, რომ მოცემული საქმის საქალაქო სასამართლოში განხილვის დროისათვის, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2018 წლის 8 თებერვლის #003033 დადგენილების ბათილად ცნობის თაობაზე მოთხოვნით სასამართლოში მიმდინარეობდა დავა და საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილება მიღებული არ იყო.

სასამართლომ მიუთითა, რომ პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 25-ე მუხლი განსაზღვრავს სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმის წარმოების წესს. კერძოდ, აღნიშნული მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის ორგანო სამართალდარღვევის საქმის წარმოებას იწყებს დამრღვევის მიმართ მითითების გაცემით, გარდა ამ მუხლის 23-ე ნაწილით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. ამავე მუხლის მე-12 ნაწილის თანახმად კი, თუ მშენებარე ობიექტზე არსებული დარღვევების გამოსწორება შეუძლებელია მშენებლობის შეჩერების გარეშე, სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის ორგანო იღებს დადგენილებას მშენებლობის შეჩერების შესახებ. დადგენილების მიღების შემდეგ ეს ორგანო უფლებამოსილია, გასცეს მითითება დარღვევების გამოსწორების შესახებ.

სასამართლომ მიუთითა „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის #57 დადგენილების 36-ე მუხლის პირველ პუნქტზე, რომლის თანახმად, მშენებლობის განხორციელების სამართლებრივი საფუძველია კანონმდებლობით, მათ შორის ამ დადგენილებით, განსაზღვრულ შემთხვევებში სათანადო წესით მიღებული მშენებლობის ნებართვა. ამავე დადგენილების მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, მშენებლობის სახეობებია: ა) ახალი მშენებლობა (მათ შორის, მონტაჟი); ბ) რეკონსტრუქცია; გ) რემონტი-შეკეთება, მოპირკეთება/აღჭურვა (არ საჭიროებს ნებართვას); დ) დემონტაჟი; ე) ლანდშაფტური მშენებლობა; ვ) დროებითი შენობა-ნაგებობების მონტაჟი/განთავსება. ამავე მუხლის მე-7 პუნქტის თანახმად კი, დროებითი შენობა-ნაგებობების მონტაჟი/განთავსება არის ახალი მშენებლობა.

სასამართლოს მითითებით, განსახილველ შემთხვევაში, მოპასუხე მიიჩნევდა, რომ შპს „...ის“ მიერ განხორციელებული მშენებლობის შედეგად წარმოქმნილი და ...ზე განთავსებული ობიექტი იყო დროებითი შენობა-ნაგებობა, რომლის თვითნებურად განთავსება წარმოადგენდა სამშენებლო სამართალდარღვევას, კერძოდ, უნებართვო მშენებლობას.

სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში, ადმინისტრაციული ორგანოს - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ გასაჩივრებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მიღებისას სათანადოდ არ იქნა გამოკვლეული საქმისათვის განსაზღვრელი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები, კერძოდ, სასამართლომ აღნიშნა, რომ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმეზე (მშენებლობის შეჩერების შესახებ) 2017 წლის 5 დეკემბრის #მ-163/17 დადგენილების მიღების საფუძველი გახდა შპს „...ის“ მიერ ქალაქ თბილისში, ...ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ...ზე განთავსებული ობიექტი, რომელიც მოპასუხის მიერ მიჩნეული იქნა როგორც დროებითი შენობა-ნაგებობის მშენებლობა შესაბამისი სანებართვო დოკუმენტაციის გარეშე, თუმცა გასაჩივრებულ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტში არ იყო დასაბუთებული იმ დროისათვის მოქმედი კანონმდებლობის საფუძველზე, განთავსებული ობიექტი რამდენად წარმოადგენდა დროებით შენობა-ნაგებობას, ესაჭიროებოდა თუ არა მის განთავსებას სამშენებლო-სანებართვო დოკუმენტაცია, წარმოადგენდა თუ არა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური შესაბამისი უფლებამოსილ ორგანოს, რომელსაც კანონმდებლობის საფუძველზე უფლება ჰქონდა მოეხდინა შესაბამისი რეაგირება.

სასამართლოს მითითებით, „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის #57 დადგენილების (2017 წლის 28 დეკემბრამდე მოქმედი რედაქცია) მე-3 მუხლის მე-15 პუნქტის თანახმად, დროებითი შენობა და ნაგებობა არის ანაკრები ელემენტებისაგან შედგენილი, ასაწყობ-დასაშლელი ან/და მობილური სისტემა, რომელიც მიწასთან დაკავშირებულია საკუთარი წონით ან/და მშრალი არამონოლითური ჩამაგრებით და არ გააჩნია მიწისქვეშა სათავსოები. ამავე მუხლის 78-ე პუნქტის თანახმად კი, შენობა არის ნაგებობა, რომელიც ქმნის გადახურულ სივრცეს, შემოსაზღვრულია კედლებით, კოლონებით ან/და სხვა შემომზღუდავი კონსტრუქციებით.

სასამართლოს მოსაზრებით, იმ შემთხვევაშიც კი, თუკი შესაბამისი დასაბუთებით ადმინისტრაციული ორგანო მიიჩნევდა, რომ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური წარმოადგენდა უფლებამოსილ ორგანოს, რომელსაც კანონმდებლობის საფუძველზე უფლებამოსილება გააჩნდა განეხორციელებინა ზედამხედველობა და მოეხდინა რეაგირება სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმეზე, გასაჩივრებულ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტში ადმინისტრაციულ ორგანოს არ ჰქონდა შეფასებული ის ფაქტი, რომ შპს „...მა“ შესაბამისი ნებართვის მისაღებად მიმართა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურს, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს და მხოლოდ მას შემდეგ დაიწყო სამშენებლო სამუშაოები, რაც დასახელებული ადმინისტრაციული ორგანოებიდან მიიღო შესაბამისი პასუხი, რომ წყალზე განსათავსებელი ობიექტი არ საჭიროებდა მშენებლობის ნებართვას.

სასამართლომ ასევე აღნიშნა, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს შეფასება არ მიუვცია საქმეში მტკიცებულების სახით წარმოდგენილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურის 2016 წლის 21 მარტის #2486800 გადაწყვეტილებისათვის. სასამართლომ მიუთითა, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს ასევე არ შეუფასებია საქმეში წარმოდგენილი საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს 2017 წლის 11 მაისის #4137 წერილი და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს ქალაქ თბილისის საგანგებო სიტუაციების მართვის მთავარი სამმართველოს 2017 წლის 15 აგვისტოს #MIA31701953318 წერილი. ადმინისტრაციულ ორგანოს არ შეუფასებია დასახელებული მტკიცებულებების მიმართ გააჩნდა თუ არა დაინტერესებულ მხარეს (შპს „...ი“) კანონიერი ნდობა, თუ სახეზე იყო კანონმდებლობით განსაზღვრული რაიმე ისეთი სახის არსებითი გარემოება, რაც დაინტერესებული მხარის მხრიდან გამორიცხავდა კანონიერი ნდობის არსებობას.

სასამართლომ მიიჩნია, რომ დასახელებული გარემოებები საერთო ჯამში ადასტურებდა, რომ მოცემულ შემთხვევაში, მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ საკითხის გადაწყვეტისას სრულყოფილად არ გამოიკვლია საქმის მასალები და ისე მიიღო დადგენილება მშენებლობის შეჩერების შესახებ. შესაბამისად, სასამართლოს მოსაზრებით, საქმის ხელახალი განხილვისას ადმინისტრაციულ ორგანოს, საკითხის ობიექტურად გადაწყვეტისა და კანონიერი და დასაბუთებული გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, უნდა მოეხდინა საქმის გარემოების სრულყოფილი გამოკვლევა, დაინტერესებულ მხარეთა მოსმენა, მტკიცებულებათა შეგროვება ან კანონით განსაზღვრული ყველა სხვა პროცედურის ჩატარება.

სასამართლომ ასევე ყურადღება გაამახვილა მოსარჩელის იმ მითითებაზე, რომ ქალაქ თბილისში, ...ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ...ზე არსებობდა სხვა ობიექტებიც, რომლებსაც ასევე არ გააჩნდათ ნებართვა. აღნიშნულის გათვალისწინებით, სასამართლომ მიიჩნია, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემისას ასევე უნდა გამოერკვია, სახეზე ხომ არ იყო გარემოებათა იდენტურობა, რამეთუ, სასამართლოს მოსაზრებით, მითითებულ გარემოებას არსებითი მნიშვნელობა გააჩნდა იმის დასადგენად, გარემოებების მსგავსების შემთხვევაში, სხვადასხვა პირის მიმართ ხომ არ იყო მიღებული განსხვავებული გადაწყვეტილებები და შპს „...თან“ მიმართებით ადგილი ხომ არ ჰქონდა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-4 მუხლის მე-3 ნაწილის იმპერატიული დანაწესის დარღვევას.

ამასთან, იძის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის შესაბამისად, სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2017 წლის 5 დეკემბრის #მ-163/17 დადგენილება სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმეზე (მშენებლობის შეჩერების შესახებ), სასამართლომ მიიჩნია, რომ გასაჩივრებული ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2018 წლის 14 თებერვლის #37 ბრძანების კანონშესაბამობა სახეზე იყო, რის გამოც იგი ბათილად უნდა ყოფილიყო ცნობილი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 30 აპრილის გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების ნაწილში სააპელაციო წესით გასაჩივრეს ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ და ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მუნიციპალურმა ინსპექციამ, რომლებმაც გასაჩივრებულ ნაწილში გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვეს.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 17 დეკემბრის გადაწყვეტილებით აპელანტების - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მუნიციპალური ინსპექციის სააპელაციო საჩივრები დაკმაყოფილდა; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 30 აპრილის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც შპს „...ის“ სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო პალატამ მიუთითა, რომ მოცემულ საქმეზე დავის საგანს არ წარმოადგენდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ სადავო წარმოების ფარგლებში მიღებული დადგენილება შპს „...ის“ სამართალდამრღვევად ცნობის, დაჯარიმებისა და მისთვის უნებართვოდ მოწყობილი დროებითი შენობა-ნაგებობის დემონტაჟის დავალების თაობაზე (აღნიშნულზე სასამართლოში მიმდინარეობდა დავა და შემაჯამებელი გადაწყვეტილება მიღებული არ იყო). ამდენად, განსახილველი დავის ფარგლებში, საქმის მასალებისა და მხარეთა პოზიციების გათვალისწინებით, სააპელაციო პალატა უფლებამოსილი იყო, შეემოწმებინა მხოლოდ სადავო წარმოების მიმდინარეობისა გამოყენებული უზრუნველყოფის ღონისძიების (მშენებლობის შეჩერების) კანონიერება, ასევე, მოსარჩელის პოზიციის გათვალისწინებით, სასამართლოს უნდა დაედგინა, ვრცელდებოდა თუ არა მოცემულ შემთხვევაზე დროებითი შენობა-ნაგებობის მშენებლობასთან დაკავშირებული, შესაბამისი ნორმატიული აქტებით დადგენილი წესები და წარმოადგენდა თუ არა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემაზე უფლებამოსილი ორგანოს.

სააპელაციო პალატამ მიუთითა, რომ სადავო პერიოდში საქართველოს ტერიტორიაზე მშენებლობის ნებართვის გაცემის, სანებართვო პირობების შესრულებისა და შენობა-ნაგებობის ექსპლუატაციაში მიღების პროცესს არეგულირებდა „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის #57 დადგენილება. აღნიშნული დადგენილების 36-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, მშენებლობის განხორციელების სამართლებრივი საფუძველია კანონმდებლობით, მათ შორის, ამ დადგენილებით განსაზღვრულ შემთხვევებში, სათანადო წესით მიღებული მშენებლობის ნებართვა. ამავე დადგენილების მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტის თანახმად, მშენებლობის ერთ-ერთ სახეობას წარმოადგენს დროებითი შენობა-ნაგებობების მონტაჟი/განთავსება, ხოლო მე-7 პუნქტის თანახმად, დროებითი შენობა-ნაგებობების მონტაჟი/განთავსება არის ახალი მშენებლობა. ამავე დადგენილების სადავო პერიოდში მოქმედი რედაქციის მე-3 მუხლის მე-15 პუნქტის მიხედვით, დროებითი შენობა და ნაგებობა განმარტებული იყო, როგორც ანაკრები ელემენტებისაგან შედგენილი, ასაწყობ-დასასმული ან/და მობილური სისტემა, რომელიც მიწასთან დაკავშირებულია საკუთარი წონით ან/და მშრალი არამონოლითური ჩამაგრებით და არ გააჩნია მიწისქვეშა სათავსები (მითითებულ დადგენილებაში საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 27 დეკემბრის #567 დადგენილების პირველი მუხლით შევიდა ცვლილება და #57 დადგენილების მე-3 მუხლის მე-15 პუნქტი ჩამოყალიბდა შემდეგნაირად: „დროებითი შენობა და ნაგებობა – ანაკრები ელემენტებისაგან შედგენილი, ასაწყობ-დასასმული ან/და მობილური სისტემა, რომელიც მიწასთან ან/და წყალთან დაკავშირებულია საკუთარი წონით ან/და მშრალი არამონოლითური ჩამაგრებით და არ გააჩნია მიწისქვეშა სათავსები (გარდა წყლის ტრანსპორტისა)“.

სააპელაციო პალატამ განმარტა, რომ ვინაიდან განსახილველ საქმეზე სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა უკავშირდებოდა ...ში დროებითი შენობა-ნაგებობის მოწყობას, მნიშვნელოვანი იყო, განმარტებულიყო საქართველოს წყლის სახელმწიფო ფონდის ცნება, რომელიც მოცემულია „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონში. კერძოდ, აღნიშნული კანონის მე-7 მუხლის მე-4 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, საქართველოს წყლის სახელმწიფო ფონდს განეკუთვნება საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული და გამავალი მდინარეები, ტბები, წყალსაცავები, სხვა ბუნებრივი და ხელოვნური ზედაპირული წყალსატევები, აგრეთვე არხების და ტბორების წყლები. ამავე კანონის მე-8 მუხლის თანახმად, წყლის სახელმწიფო ფონდის მიწად, საქართველოს მიწის კანონმდებლობის შესაბამისად, მიიჩნევა ის მიწა, რომელიც დაკავებულია ამ კანონის მე-7 მუხლით განსაზღვრული წყლის ობიექტებით (მიწისქვეშა წყლების გარდა), ჰიდროტექნიკური და სხვა წყალსამეურნეო ნაგებობებით, აგრეთვე მიწა, რომელიც გამოყოფილია წყლის ობიექტის წყალდაცვით ზოლად, სანიტარიული დაცვის ზონად და ა.შ.

სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, საქმის მასალებით დადგენილი იყო, რომ ქალაქ

თბილისში, ...ის მიმდებარედ, ...ში მოწყობილი სადავო შენობა-ნაგებობა მიმაგრებული იყო ...ის ჯებინზე, რაშიც, „წყლის შესახებ“ კანონის მე-8 მუხლის შინაარსიდან გამომდინარე, მოიაზრება წყლის სახელმწიფო ფონდის მიწა, რომელიც გამოყოფილია წყლის ობიექტის წყალდაცვით ზონად. ამდენად, სააპელაციო პალატამ მართებულად მიიჩნია აპელანტების მოსაზრება, რომ მიუხედავად სადავო პერიოდში საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის #57 დადგენილებაში დროებითი შენობა-ნაგებობის მხოლოდ მიწასთან (და არა წყალთან) დაკავშირების მითითების არსებობისა, არ გამოირიცხებოდა განთავსებული ობიექტის დროებითი შენობა-ნაგებობის ცნებაში მოქცევა და შესაბამისად, ...ში შენობა-ნაგებობის განთავსებისათვის 2009 წლის 24 მარტის #57 დადგენილებით განსაზღვრული, შესაბამისი ნებართვის გაცემის აუცილებლობა. ამასთან, სააპელაციო პალატამ ყურადღება გაამახვილა იმ გარემოებაზე, რომ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის #57 დადგენილებით მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების დადგენა უკავშირდება საქართველოს ტერიტორიაზე მშენებლობის ნებართვასთან დაკავშირებულ საჯარო სამართლებრივ ურთიერთობათა რეგულირების სფეროს (დადგენილების 1.1. მუხლი), ამასთანავე, დადგენილების მე-3 მუხლის 65-ე პუნქტით, საზოგადოებრივ ტერიტორიად/სივრცედ მიჩნეულია განაშენიანებული ტერიტორიების საზღვრებში მდებარე ქუჩა, მოედანი, ხიდი, სკვერი, პარკი, ბაღი, წყლის ზედაპირი და მისი სანაპირო ზოლი, ბუნებრივი ან ხელოვნური ლანდშაფტი, მიწის ნაკვეთებს შორის გასასვლელი და სხვა მსგავსი ტიპის სივრცეები, რომლებიც ხელმისაწვდომია ადამიანებისათვის. ამდენად, სააპელაციო სასამართლომ უდავოდ მიიჩნია, რომ დადგენილების მიზნებისათვის, წყლის ზედაპირი წარმოადგენს საზოგადოებრივ ტერიტორიას, შესაბამისად, ისევე, როგორც სხვა ტერიტორიებთან მიმართებით, წყლის ზედაპირზე შენობა-ნაგებობების (მათ შორის, დროებითი შენობა-ნაგებობების) განთავსებასთან მიმართებითაც მოქმედებდა 2009 წლის 24 მარტის #57 დადგენილებით განსაზღვრული წესი და პროცედურა, ხოლო დადგენილი წესისა და პროცედურის დარღვევის შემთხვევაში, გათვალისწინებული იყო შესაბამისი პასუხისმგებლობა.

სააპელაციო პალატამ დადგენილად მიიჩნია, რომ შპს „...ის“ მიერ საზოგადოებრივ სივრცეში, წყლის სახელმწიფო ფონდის მიწად მიჩნეულ ტერიტორიაზე (წყალდაცვით ზონაში) განთავსებული იყო დროებითი შენობა-ნაგებობა, ამასთანავე, ვინაიდან არსებობდა დასაბუთებული ვარაუდი, რომ მითითებული სამშენებლო სამუშაოს ჩატარება საზოგადოებრივ სივრცეში წარმოადგენდა უნებართვო მშენებლობას, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური უფლებამოსილი იყო, დაეწყო სამშენებლო სამართალდარღვევასთან დაკავშირებული ადმინისტრაციული წარმოება და ამ წარმოების ფარგლებში, შესაბამისი რეგულაციების გათვალისწინებით, გამოეცა მშენებლობის შეჩერების შესახებ სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი.

სააპელაციო პალატამ განმარტა, რომ სადავო ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში მშენებლობის შეჩერების აუცილებლობა უნდა გამომდინარეობდეს სამშენებლო სამართალდარღვევის ჩადენის შესახებ ადმინისტრაციული ორგანოს დასაბუთებული ვარაუდიდან, მშენებლობის შეჩერების შესახებ აქტის გამოცემა მაღალი ალბათობით უნდა ადასტურებდეს სამართალდარღვევის ჩადენას, რასთან დაკავშირებითაც, სამომავლოდ შესაძლებელია, მიღებულ იქნეს დადგენილება პირის სამართალდამრღვევად ცნობის შესახებ. სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, დადგენილი იყო, რომ სადავო აქტის გამოცემის სამართლებრივი საფუძველი გახდა პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 25-ე მუხლის მე-12 ნაწილი, რომლის თანახმად, თუ მშენებარე ობიექტზე არსებული დარღვევების გამოსწორება შეუძლებელია მშენებლობის შეჩერების გარეშე, სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის ორგანო იღებს დადგენილებას მშენებლობის შეჩერების შესახებ.

სააპელაციო პალატის მოსაზრებით, საქმეში არსებული მტკიცებულებები მაღალი ალბათობით იძლეოდა იმგვარი დასკვნის გაკეთების შესაძლებლობას, რომ შპს „...ის“ ...ის ზედაპირზე დროებითი შენობა-ნაგებობა განთავსებული ჰქონდა შესაბამისი ნებართვის გარეშე. უდავო იყო, რომ მოსარჩელის მიმართ გამოვლინდა სამართალდარღვევა, რომელიც ადმინისტრაციული ორგანოს მითითებით დადგენილ ვადაში არ გამოსწორდა და სამშენებლო სამუშაოები გაგრძელდა, შესაბამისად, ადმინისტრაციული ორგანოსათვის არ არსებობდა პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 25-ე მუხლის მე-12 ნაწილის გათვალისწინებით, მშენებლობის შეჩერების შესახებ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2017 წლის 5 დეკემბრის #მ-163/17 დადგენილების გამოცემის დამაბრკოლებელი გარემოება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 17 დეკემბრის გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა შპს „...მა“, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

კასატორის მითითებით, შპს „...ის“ მიერ ...ზე განთავსებული მცურავი ობიექტი არ წარმოადგენს დროებით შენობა-ნაგებობას. კერძოდ, კასატორი მიუთითებს „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის #57 დადგენილების 3.15 მუხლზე, რომლის თანახმად, დროებითი შენობა და ნაგებობა განმარტებული იყო, როგორც ანაკრები ელემენტებისაგან შედგენილი, ასაწყობ-დასაშლელი ან/და მობილური სისტემა, რომელიც მიწასთან დაკავშირებულია საკუთარი წონით ან/და მშრალი არამონოლითური ჩამაგრებით და არ გააჩნია მიწისქვეშა სათავსები.

კასატორი განმარტავს, რომ კანონმდებელი ცალსახად და გარკვევით აყალიბებს იმ

წინაპირობებს, რომლებსაც უნდა აკმაყოფილებდეს ობიექტი იმისათვის, რომ მიჩნეულ იქნეს დროებით შენობა-ნაგებობად. კასატორის მოსაზრებით, სადავო ობიექტი არ ჯდება ცნებაში მითითებულ არც ერთ კრიტერიუმში, ის განთავსებულია წყალზე და საკუთარი წონით ან ჩამაგრებით არ არის დაკავშირებული მიწასთან, ასევე, არ გააჩნია არანაირი მიწისქვეშა სათავსო. მისი ფუნქციონირებისათვის არ ხორციელდება სამშენებლო სამუშაოები, ის არის ანაკრები კონსტრუქცია, რომელიც განთავსებულია წყალზე და ცურავს. კასატორის აღნიშვნით, ამას ადასტურებს როგორც თავად არქიტექტურის სამსახურის მიერ გაცემული განმარტება, ასევე, მტკიცებულებები და ფაქტები, რომლებიც წარმოდგენილ იქნა სასამართლოში შპს „...ის“ მიერ.

კასატორის განმარტებით, მერიის მითითება, რომ წყალი საზოგადოებრივი ტერიტორიაა და, შესაბამისად, შპს „...ის“ ...ს ტიპის ობიექტზე უნდა გავრცელდეს დროებითი შენობა-ნაგებობების საზოგადოებრივი ტერიტორიაზე განთავსების წესები, განსახილველ შემთხვევაში, არ უნდა იქნეს გათვალისწინებული იმის გამო, რომ შპს „...ის“ ობიექტი არ არის შენობა-ნაგებობა, ის არის ...ს ტიპის კონსტრუქცია, რომელიც, თავისი არსით, დაუშვებელია მიჩნეულ იქნეს ნაგებობად.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 13 მაისის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული შპს „...ის“ საკასაციო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 10 ოქტომბრის განჩინებით შპს „...ის“ საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად და მისი განხილვა დაინიშნა მხარეთა დასწრების გარეშე.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 17 სექტემბრის განჩინებით შეჩერდა საქმის წარმოება თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 17 დეკემბრის გადაწყვეტილების გაუქმების თაობაზე შპს „...ის“ საკასაციო საჩივარზე (მოწინააღმდეგე მხარეები - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია და ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მუნიციპალური ინსპექცია), შპს „...ის“ სარჩელის გამო, მოპასუხეების - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მუნიციპალური ინსპექციისა და ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მიმართ, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2018 წლის 8 თებერვლის #003033 დადგენილების, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2018 წლის 1 მარტის სააღსრულებო ფურცლისა და ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2018 წლის 7 მაისის #151 ბრძანების ბათილად ცნობის შესახებ მოთხოვნით, საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2021 წლის 19 აპრილის განჩინებით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 17 დეკემბრის გადაწყვეტილების გაუქმების თაობაზე შპს „...ის“ საკასაციო საჩივარზე განახლდა საქმის წარმოება.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი :

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, საკასაციო საჩივრების საფუძვლების შესწავლისა და გასაჩივრებული გადაწყვეტილების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ შპს „...ის“ საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს და უცვლელად უნდა დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 17 დეკემბრის გადაწყვეტილება.

საკასაციო პალატა უპირველესად მიუთითებს, რომ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2018 წლის 8 თებერვლის #003033 დადგენილებით შპს „...ის“ დაჯარიმდა 10 000 (ათი ათასი) ლარით, ქალაქ თბილისში, ...ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ...ზე შესაბამისი სანებართვო დოკუმენტაციის გარეშე დროებითი შენობა-ნაგებობის მოწყობისათვის. ამავე დადგენილებით შპს „...ის“ დაევალა უნებართვოდ მოწყობილი დროებითი შენობა-ნაგებობის დემონტაჟი. აღნიშნული დადგენილების დემონტაჟის ნაწილში აღსრულების მიზნით, 2018 წლის 1 მარტს გაცემულ იქნა სააღსრულებო ფურცელი.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ზემოხსენებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები შპს „...მა“ განსახილველი დავის პარალელურად, დამოუკიდებელი ადმინისტრაციული სამართალწარმოების ფარგლებში გახადა სადავოდ. კერძოდ, შპს „...მა“ სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხეების - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიმართ და ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2018 წლის 8 თებერვლის #003033 დადგენილებისა და 2018 წლის 1 მარტის სააღსრულებო ფურცლის, ასევე, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2018 წლის 7 მაისის #151 ბრძანების ბათილად ცნობა მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 27

მარტის გადაწყვეტილებით შპს „...ის“ სარჩელი არ დაკმაყოფილდა. აღნიშნული გადაწყვეტილება უცვლელად დარჩა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 14 ნოემბრის განჩინებით, რომლითაც არ დაკმაყოფილდა შპს „...ის“ სააპელაციო საჩივარი. ამასთან, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2021 წლის 27 იანვრის #ბს-446(კ-20) განჩინებით შპს „...ის“ საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დაუშვებლად და უცვლელად დარჩა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 14 ნოემბრის განჩინება.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მოცემულ შემთხვევაში, სადავოა მხოლოდ სამართალდარღვევასთან დაკავშირებით მიმდინარე ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში გამოყენებული უზრუნველყოფის ღონისძიების (მშენებლობის შეჩერების) კანონიერება. საყურადღებოა, რომ განსახილველ საქმეზე დავის საგანს არ წარმოადგენს შპს „...ის“ სამართალდამრღვევად ცნობის, დაჯარიმებისა და მისთვის უნებართვოდ მოწყობილი დროებითი შენობა-ნაგებობის დემონტაჟის დავალების თაობაზე ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2018 წლის 8 თებერვლის #003033 დადგენილება, რომლის კანონიერებაც, როგორც ზემოთ აღინიშნა, შპს „...ის“ სარჩელის საფუძველზე, მოცემული დავისაგან დამოუკიდებლად, განცალკევებით მიმდინარე ადმინისტრაციული სამართალწარმოების ფარგლებში შემოწმდა.

საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ მოცემული დავის ქვედა ინსტანციის სასამართლოებში განხილვის დროისათვის, სამართალწარმოება შპს „...ის“ სამართალდამრღვევად ცნობის, დაჯარიმებისა და მისთვის უნებართვოდ მოწყობილი დროებითი შენობა-ნაგებობის დემონტაჟის დავალების თაობაზე ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის დადგენილებისა და მასთან დაკავშირებით გამოცემული სხვა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების კანონიერებასთან დაკავშირებით დასრულებული არ იყო. თუმცა დღეის მდგომარეობით, ხსენებული სამართალწარმოება დასრულებულია, კერძოდ, სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით შპს „...ის“ სარჩელი მისი სამართალდამრღვევად ცნობის შესახებ 2018 წლის 8 თებერვლის #003033 დადგენილების, 2018 წლის 1 მარტის სააღსრულებო ფურცლისა და ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2018 წლის 7 მაისის #151 ბრძანების ბათილად ცნობის თაობაზე არ იქნა დაკმაყოფილებული, რაც გულისხმობს იმას, რომ დასახელებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები ძალაშია და მათ საფუძველზე, შპს „...ის“ ცნობილია ქალაქ თბილისში, ...ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ...ზე შესაბამისი სანებართვო დოკუმენტაციის გარეშე დროებითი შენობა-ნაგებობის მოწყობისათვის სამშენებლო სამართალდარღვევის ჩამდენ პირად.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 25-ე მუხლი სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმის წარმოების სამართლებრივ თავისებურებებს განსაზღვრავს. მითითებული მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის ორგანო სამართალდარღვევის საქმის წარმოებას იწყებს დამრღვევის მიმართ მითითების გაცემით, გარდა ამ მუხლის 23-ე ნაწილით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. ამავე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, მითითებით განსაზღვრული ვადის გასვლის შემდეგ სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის ორგანო ამოწმებს დამრღვევს, რაზედაც დგება შემოწმების აქტი. შემოწმების აქტში აისახება მშენებარე ობიექტის ფაქტობრივი მდგომარეობა მითითების პირობებთან მიმართებით, კერძოდ: ა) მითითება შესრულდა; ბ) მითითება არ შესრულდა; გ) მითითება არააღრუხად სრულდება. მითითებული მუხლის მე-9 ნაწილის თანახმად, თუ შემოწმების აქტში დაფიქსირებულია დარღვევა, აქტის საფუძველზე სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის ორგანო იღებს დადგენილებას: ა) დამრღვევის დაჯარიმების შესახებ; ბ) დამრღვევის დაჯარიმებისა და საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევით მიმდინარე უნებართვო მშენებლობისა და უნებართვო დემონტაჟის შეჩერების შესახებ; გ) დამრღვევის დაჯარიმებისა და საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევით აშენებული შენობა-ნაგებობების მთლიანად ან ნაწილობრივ დემონტაჟის, მშენებარე შენობა-ნაგებობების მშენებლობის მთლიანად ან ნაწილობრივ შეჩერებისა და დემონტაჟის შესახებ.

ამასთან, საკასაციო პალატა მიუთითებს პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 25-ე მუხლის მე-12 ნაწილზე, რომლის თანახმადაც, თუ მშენებარე ობიექტზე არსებული დარღვევების გამოსწორება შეუძლებელია მშენებლობის შეჩერების გარეშე, სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის ორგანო იღებს დადგენილებას მშენებლობის შეჩერების შესახებ. დადგენილების მიღების შემდეგ ეს ორგანო უფლებამოსილია გასცეს მითითება დარღვევების გამოსწორების შესახებ.

ამდენად, საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ სამშენებლო სამართალდარღვევასთან მიმართებით ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში მშენებლობის შეჩერების სახით უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენება უშუალოდ სამშენებლო საქმიანობის დარღვევით წარმოებას უკავშირდება. ცხადია, ადმინისტრაციული ორგანო მხოლოდ მაშინ იყენებს უზრუნველყოფის ზემოაღნიშნულ საშუალებას, როდესაც მისივე შეფასებით, სახეზეა სამშენებლო სამართალდარღვევა. მშენებლობის შეჩერების მიზანია უზრუნველყოს დარღვევებით მიმდინარე სამშენებლო სამუშაოების დროული და ეფექტური შეფერხება, რამეთუ მომავალში შეუძლებელი არ გახდეს გამოვლენილი დარღვევების გამოსწორება. შესაბამისად, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მშენებლობის შეჩერების უპირობო საფუძველია ადმინისტრაციულ ორგანოთა მხრიდან სამშენებლო სამართალდარღვევის გამოვლენა. თავის მხრივ, უზრუნველყოფის აღნიშნული ღონისძიების გამოყენებას საფუძველი ეცლება მაშინ,

როდესაც არ დასტურდება სამშენებლო სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტი.

საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ მოცემულ შემთხვევაში, შპს „...ის“ სამართალდამრღვევად ცნობის, დაჯარიმებისა და მისთვის უნებართვოდ მოწყობილი დროებითი შენობა-ნაგებობის დემონტაჟის დავალების თაობაზე ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ მიღებული დადგენილების კანონიერების საკითხთან დაკავშირებით მიმდინარე ადმინისტრაციული სამართალწარმოება დასრულდა და კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილებით დადასტურდა, რომ შპს „...ის“ მხრიდან ჩადენილ იქნა სამშენებლო სამართალდარღვევა. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტი მშენებლობის შეჩერების, როგორც უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების ფაქტობრივ-სამართლებრივ წინაპირობას ქმნის, შესაბამისად, მშენებლობის შეჩერების კანონიერების საკითხის გადაწყვეტა არსებითად დამოკიდებულია სამართალდარღვევის ფაქტის არსებობა-არარსებობაზე. იმდენად, რამდენადაც დადასტურებულია შპს „...ის“ მიერ ჩადენილ იქნა სამშენებლო სამართალდარღვევის ჩადენა, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენება - მშენებლობის შეჩერება კანონიერი იყო, რის გამოც არ არსებობს სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმეზე ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2017 წლის 5 დეკემბრის #მ-163/17 (მშენებლობის შეჩერების შესახებ) დადგენილებისა და შპს „...ის“ დირექტორის - გ. ბ-ის, მისი წარმომადგენლების: მ. ნ-ისა და ნ. ს-ას ადმინისტრაციული საჩივრების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2018 წლის 14 თებერვლის #37 ბრძანების ბათილად ცნობის ფაქტობრივ-სამართლებრივი საფუძვლები.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ შპს „...ის“ საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს და უცვლელად უნდა დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 17 დეკემბრის გადაწყვეტილება.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი :

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა :

1. შპს „...ის“ საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 17 დეკემბრის გადაწყვეტილება;
3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თავმჯდომარე

მ. ვაჩაძე

მოსამართლეები:

გ. აბუსერიძე

ბ. სტურუა